

VIA GIULIA
PALAZZO FALCONIERI
ACCADEMIA D'UNGHERIA
RÓMAI MAGYAR AKADÉMIA

*A via Giuliaában csöndben
és elfeledetten ott alszik
az egész régi Róma.*
(Émile Zola)

Mintha századokon sétálnál
végig, mentén ősi kapuknak,
palotáknak, mély udvaroknak,
kerékvetőknek, fénytelen boltíveknek,
észre sem véve, hogy akik követnek,
nemkülönben, 'kik veled szembejönnek,
egyszer... valaha... boldogai régi időknek:
már éltek itt s voltak ifjak, voltak szépek
s most szótlanan kérdeznek téged:
a te sétád mikor ér itt véget
s közénk végre mikor térsz meg...?

CAMPO DE'FIORI – VIRÁGPIAC

Dél. Latin szieszta. De a piac él!
Fáradt zsalugáterek barna, napszíttá-szürke
és gyöngyagyló-fehér színekben virágzó sora
fent, a boldog, barokk magasban! Virágos tetőteraszok:
pálmák, oleánderek, ágavék, kaktuszok, fekete ciprusok
között vörös és sirokkó-felhő-fehér kifakult napernyők.
Álom és régmúlt az egész, odafent... De lent, a *virágok terén*,
az egykori máglya helyén: standok sora, déligyümölcsök aránya,
tengeri halak ezüstje-acélja, húsok, sonkák, sajtok és fűszerek,
asszonyok jövés-menése, mérlegek billenése, pénzermék villanása,
alku és kiáltás, távolból szökőkút zúg idáig, aztán nehéz,
súlyos templomharangok visszhangzó morájában *megcsendesedni tér*
a tér, egymás után bezárnak mind a dúsán rakott standok, elmennek
a nők... mintha vissza, vissza egy *e-mai-napi s egyazon-úttal*:
örök-ókori, időszámítás előtti, régen-nem-élő „helyekre”,
viszont-nem-látható házakba, *bová*-is-eltűnt lakásokba indulna
valamennyi „Donna”... A tér lassan szótlan lesz! Ijesztően csendes.
Már csak a vadvirágok csokrait árulja egy-két kamaszlány, már csak
a rózsák vöröslenek, hantokra való, kiégett színek, már csak a krizantémok
és gyászkoszorúk élnek, és *hívnek* is, hívnak, ki, oda, azokra a keresztes
mezőkre, ahol alkonyig virul annyi déli, annyi latin virág...

CAMPO DE'FIORI

RÓMAI VIRÁGPIAC

Sziromszínekben égő *virágmező*...

Kifakult, fehér vászonsátrak alatt
déli gyümölcsökkel teli ládák, friss tengeri halaktól,
rákóktól, langusztáktól, homároktól,
polipoktól ezüstben, nedvben ragyogó,
kagyló-rózsaszínben pompázó standok,
húsok, fél borjak, sajtok fürtös bőségében,
olíwabogyók, hatalmas paradicsomok, paprikahalmok,
délövi zöldségek, fűszerek között sétál itt az ember,
érzi mediterrán sugarak hevét,
tűző telt fényektől dús földek termő erejét – – –
Két szőke ifjú leány szedi-kötözi sűrű, súlyos csokrokba
a virágszálakat, a szárokra szalmából vetve hurkot...
Zúgó, zsongó, hullámozó, örvénylő, szerelmes színek:
Giordano Bruno csuklyás bronzszobra előtt,
ott, ahol valaha a vértanú filozófus kivégző máglyája
vetett halálos lángot.

Szirmok tűznyelve déli sugárban...

latin-mediterrán szálvirágok,
csokrok, bokréták, koszorúk... pillangó színek,
ünneplő, esküvői színek, búcsúzó, temető színek...

Virágmező... templomi oltár... sírmező...

Ó, az a kihívó két szőke leány, könnyű kezük, gyors ujjaik
fáradhatatlan kötnek szálhoz szálát, színhez színeket,
az ájult szirmok kezüktől életre kelnek.

Nézem, sokáig elnézem a két római virágáros leányt,
míg végre felfogom, megértem:

valaha virágok voltak ők is,
és egyszer virágok lesznek megint,
mind a ketten...